

Enligt sändlista

Särskilt strandskyddsförordnande vid Skärsände

Oreglerad uppställning av husvagnar och tältning sker f n varje sommar vid Skärsände på Fårö. Detta medför olägenheter för närboende och slitage i ett naturskönt område som i första hand bör vara allemansrättsligt tillgängligt för bad och friluftsliv av dagbesökare. Framställning om anläggande av en campingplats har inletts till Gotlands kommun.

Kommunen har beslutat att rekommendera byggnadsnämnden att fortsätta utredningsarbetet beträffande campingplats vid Skärsände utifrån föreliggande framställning. Vidare att företa översyn av och förtydliga områdesplanen för Fårö vad avser delen Skärsände-Fårö fyr. Dessutom avser kommunen att anlägga en parkeringsplats för allmänheten.

Hela Fårö omfattas av generellt strandskydd. Vid Skärsände är bredden av detta 100 meter.

För att bringa den oreglerade campingen att upphöra i strandnära områden vid Skärsände beslutar länsstyrelsen med stöd av 16 § naturvårdslagen (SFS 1964:822 omtryckt 1974:1025) följande.

./. Inom avgränsat område på bifogad karta är det förbjudet för allmänheten att

- framföra eller parkera motorfordon
- ställa upp husvagn
- tälta.

För att upplysa allmänheten om förordnandet skall informationstavlor sättas upp vid områdets gräns på flera platser snarast efter att beslutet vunnit laga kraft.

./. Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga formulär A.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen Claes Elmstedt beslutat och avdelningsdirektören Per Hansson varit föredragande, har även länsrådet Jan Björklund, länsarkitekten Peter Ringborg och 1:e länsassessorn Nils Strehlenert deltagit. Per Hansson och Nils Strehlenert har därvid anfört avvikande mening.

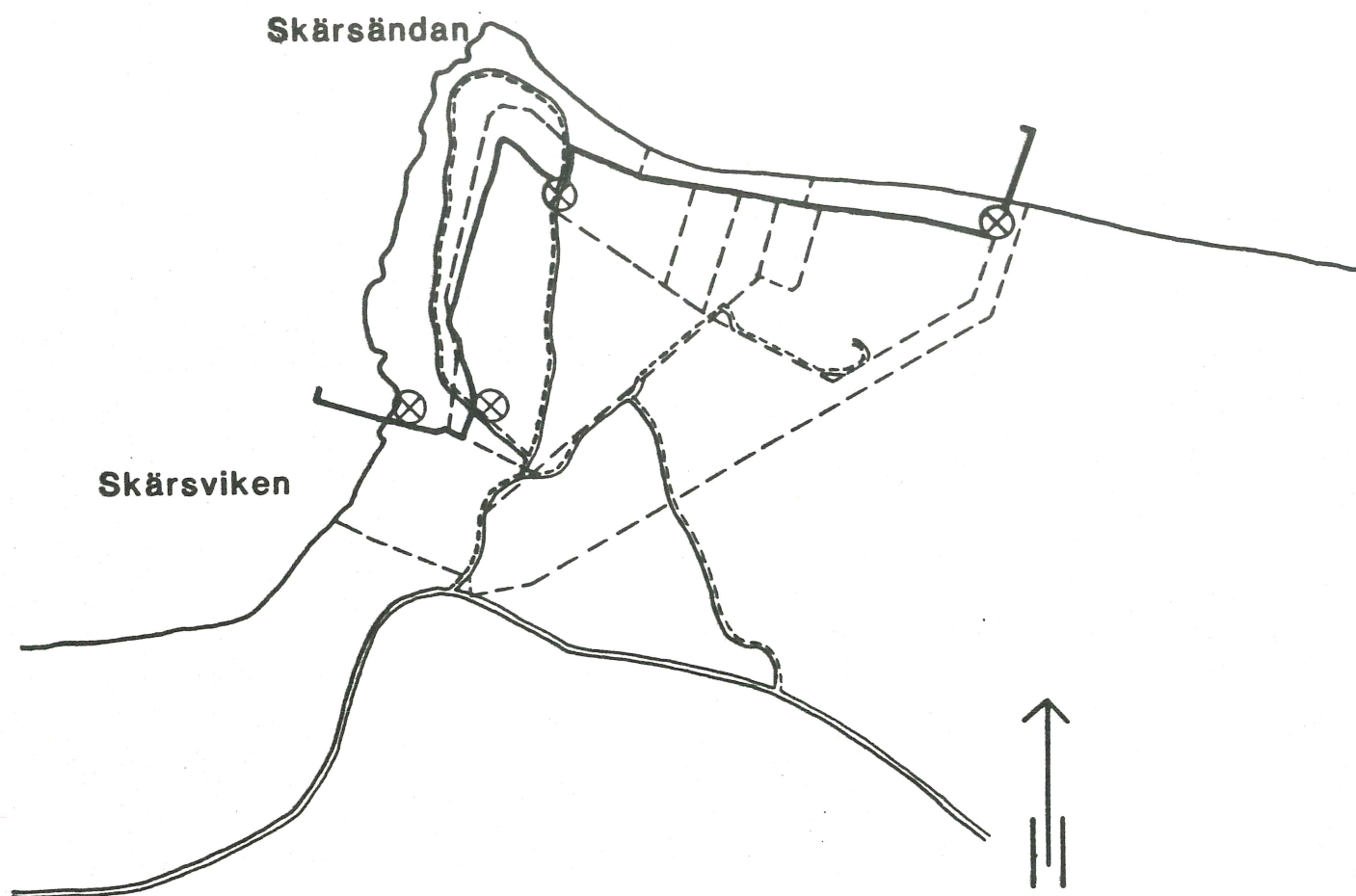

Claes Elmstedt

Per Hansson

Strandskyddsområde med särskilda bestämmelser för allmänheten

Teckenförklaring

- Områdesgräns
- - - Fastighetsgräns
- == - - - Vägar
- ⊗ Informationstavla

0 100 200 300 400 500 meter

1985-02-28

11.123-697-84

Avvikande mening i ärende rörande särskilt strandskyddsförordnande vid Skärsände

Skärsände är en nordostlig udde på Fårö. Den ingår tillsammans med den utbuktande sandstranden Norsta Auren och innanför liggande dynlandskap i ett större område av riksintresse från naturvårdssynpunkt. Området har mycket låg exploateringsgrad. Endast strax söder om Skärsände finns en mindre grupp fritidshus som stör bilden av en nästan helt opåverkad natur. Arronderingsförhållanden och risken för sandflykt har bidragit till att inte heller skogsbruket omdanat landskapet.

Under senare år har emellertid oreglerad camping ökat kraftigt vid Skärsände, dit farbar väg finns och markförhållandena medger trafik och uppställning av husvagnar.

Ökningen har medfört slitage och nedskräpning. Gotlands kommun har i en av kommunfullmäktige 1983 antagen områdesplan för Fårö angett att biltrafiken bör stoppas för att förhindra markslitage och husvagnsuppställning vid Skärsände. På kartskiss har i planen översiktligt redovisats var en mindre parkeringsplats bör anläggas för att ordna förhållandena.

Kommunen har ställt ut en toalett och en sopcontainer i framskjutet läge på udden vilket minskat nedskräpningen av området men skapat gynnsammare förutsättningar för den oreglerade campingen.

En förhandsförfrågan om anläggande av campingplats med plats för 50 husvagnar och 50-100 tält har besvarats positivt och kommunen har beslutat att planeringsarbete skall bedrivas.

Vid överläggningar inom länsstyrelsens planeringsavdelning 1984-12-18 anförde regionalekonomiska enheten att ytterligare campingplatser på Fårö ej är önskvärt ur turistisk näringssynpunkt. Regionalekonomiska enheten hävdade, mot bakgrund av kontakter med ansvariga handläggare på utvecklingsfonden och Gotlands turistförening, att befintliga turistanläggningar på Fårö har stora lönsamhetsproblem. Vidare att turistprodukten Gotland delvis präglas av "ofullständiga" campinganläggningar, vilket för Gotland totalt innebär en belastning ur marknadssynpunkt. Vad turistnäringen på Gotland således är betjänt av är att befintliga anläggningar rustas upp och ges en ur marknadssynpunkt acceptabel standard samt att befintliga anläggningar ges ett tillfredsställande underlag.

Från naturvårdssynpunkt är det önskvärt att den oreglerade campingen snarast bringas att upphöra och att förutsättningarna att anlägga en campingplats utreds innan verksamheten startar eller detaljplanering drivits för långt. En är det t ex inte känt om vatten av godtagbar mängd och kvalitet finns i området

1985-02-28

11.123-697-84

till de hundratals människor som kan komma att samtidigt vistas på en campingplats av angiven storlek.

Länsstyrelsen har den dubbla rollen att skydda känsliga naturområden av större värde mot exploatering eller alltför intensivt rörligt friluftsliv och samtidigt att underlätta friluftsliv. Det senare sker genom att göra attraktiva naturområden lättare tillgängliga med hjälp av stödåtgärder för tillskapande av anläggningar som parkeringsplatser, leder, campinganläggningar, stugbyar, raststugor m m. En avvägning mellan skydd och utnyttjande för friluftsliv måste därför ofta göras av länsstyrelsen. Väsentligt är då att klarlägga vilket behov som föreligger av anläggningar. En parkeringsplats för dagsbesökare torde i detta fall behövas inte minst för att körning och parkering i terrängen skall minska. Däremot synes något behov av ytterligare en campingplats på Fårö inte föreligga. De befintliga campingplatserna har sammanlagt en viss överkapacitet även om campingplatsen vid Sudersand under högsäsong normalt är fullbelagd.

Även om endast en del av ett synnerligen attraktivt riksintressant område tas i anspråk för camping, kommer kringliggande marker att starkt påverkas av verksamheten. Det är därför viktigt att vissa garantier finns att området för camping begränsas och att omgivningarna kan utnyttjas för rörligt friluftsliv av en bred allmänhet.

Ett sätt att åstadkomma detta torde vara att utvidga nuvarande strandskyddsförordnande om 100 meters bredd till 300 meter och inom detta område förbjuda camping. Om utredning visar att lämpliga förutsättningar finns att anlägga en camping- eller lägerplats inom en begränsad del av strandskyddsområdet bör dispens härför kunna lämnas av länsstyrelsen.

Enligt min uppfattning är 100 meter strandskydd helt otillräckligt för att lösa den akuta situationen med oreglerad camping. Dessutom anser jag att länsstyrelsen genom beslutet inte tar sitt ansvar att slå vakt om ett enastående område av riksintresse.

I stället för att skaffa sig nödvändig kontroll över utvecklingen inom området låter länsstyrelsen, genom beslutet att inte utvidga strandskyddet, markägarentressen och lokalpolitiska avgöranden nästan helt styra utvecklingen. Den uppenbara nackdelen och faran med kommunens planeringsambitioner för området är att en campingplats för att den ekonomiskt skall kunna bära tunga investeringar i byggnader, VA och annat får mycket stor kapacitet vilket med nödvändighet tar stor areal i anspråk. Länsstyrelsen kommer därefter med stor sannolikhet att få ta ställning till en eller flera framställningar om glesbygdsstöd för att finansiera exploateringen av området.

En kraftig exploatering i det attraktiva området leder till att den natur som motiverat beteckningen riksintresse påverkas nega-

1985-02-28

11.123-697-84

tivt så att en omprövning av värdet måste ske. Turismen på Gotland är starkt beroende av tillgången till attraktiv och lättillgänglig relativt opåverkad natur med sådana välkända "smultronställen" som Skärsände. Det torde knappast gagna turismen om Skärsände blir mera känt som en hårt exploaterad udde än som ett område med osedvanligt stora skönhetsvärden i en fri natur.

./. På bifogad karta redovisas det område som enligt min uppfattning bör omfattas av ett utvidgat strandskydd med reglering av camping och motorfordonstrafik.

Per Hansson
avdelningsdirektör

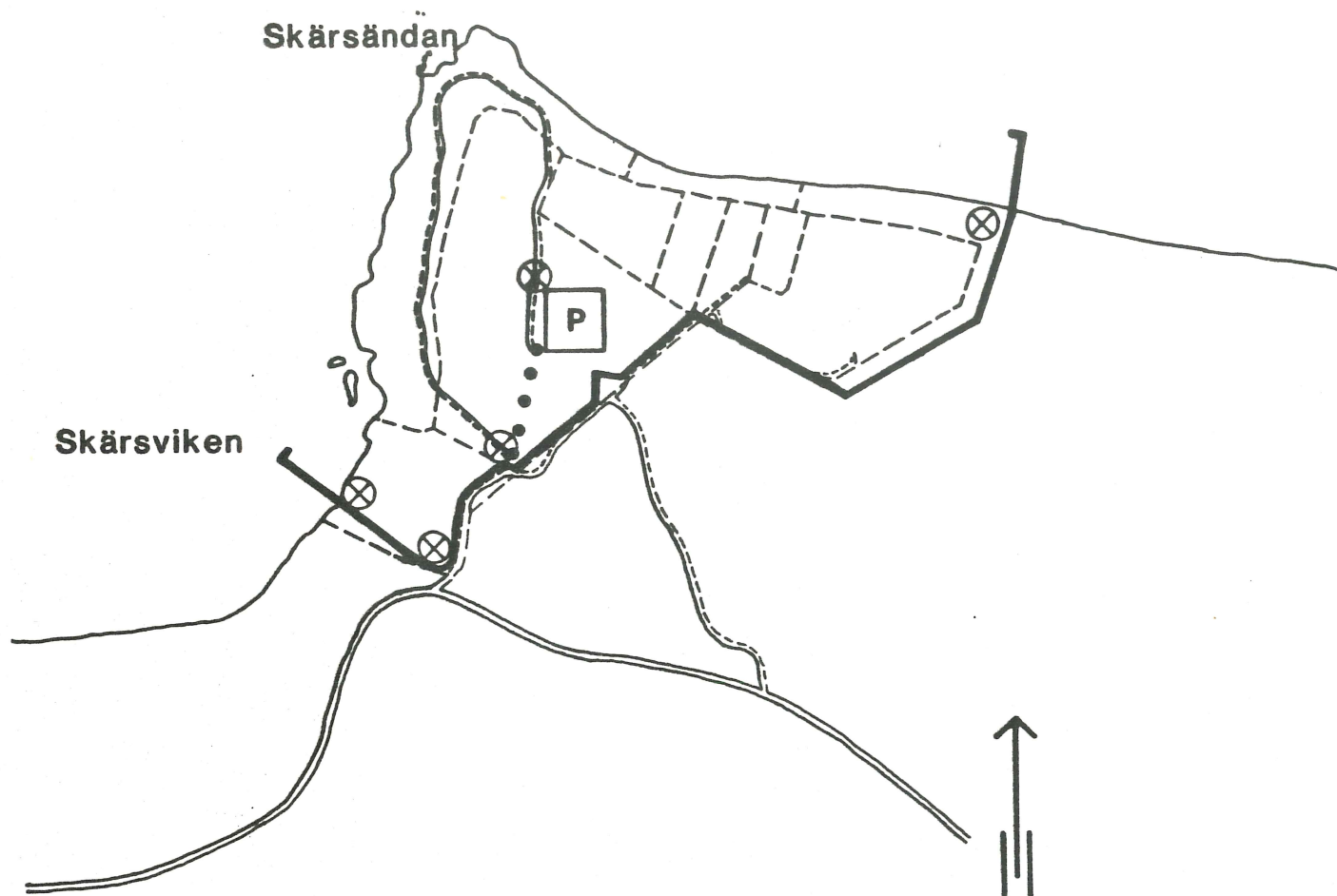
Jag anser att länsstyrelsens beslut inte står i överensstämmelse med naturvårdslagstiftningens syfte och anda när det gäller att skydda för det rörliga friluftslivet värdefulla strandområden. Länsstyrelsen har tidigare (JO den 21 januari 1980) kritiserats för att den inte tillräckligt kraftfullt agerat för att trygga ett värdefullt strandområde för bad och friluftsliv. Detta håller enligt min mening på att upprepas.

Jag anför därför avvikande mening mot länsstyrelsens beslut och ansluter mig till Per Hanssons förslag.

Nils Strehlenert
förste länsassessor

Föreslaget strandskyddsområde

Teckenförklaring

- Områdesgräns
- Fastighetsgräns
- Vägar
- För allmänheten tillåten väg inom området
- Parkering av motorfordon
- Informationstavla

0 100 200 300 400 500 meter

SÄNDLISTA

1985-02-28

11.123-697-84

Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 SOLNA
Statens planverk, Box 12513, 102 29 STOCKHOLM
Gotlands kommun, 621 81 VISBY
Vägförvaltningen i Gotlands län, Box 1203, 621 23 VISBY
Fastighetsbildningsmyndigheten, Artillerigatan 2 B, 621 45 VISBY
Lantbruksnämnden i Gotlands län, Box 1144, 621 22 VISBY
Skogsvårdsstyrelsen i Gotlands län, Box 1213, 621 23 VISBY
rek+mb Anders du Rietz, Gåsemora Fårö, 620 35 FÅRÖSUND
rek+mb Ebba Ekman, Stenkumlaväg 28, 621 47 VISBY
rek+mb Ingrid Ekström, Skär Fårö, 620 35 FÅRÖSUND
Samfällid mark för Austers m fl. Kungörelsedelgivning

För kännedom

Uppföljningsgruppen för områdesplan Fårö

c/o Erik Ekström, Eke Fårö, 620 35 FÅRÖSUND

Gunnar Tinge, Fritidskontoret, 621 81 VISBY

Johan Träff, Stadsarkitektkontoret, 621 81 VISBY

Gotlands naturvårdsförening, Dan Lundgren, Kommunkontoret,
620 12 HEMSE

Gotlands botaniska förening, Box 1339, 621 24 VISBY

Gotlands ornitologiska förening, Stellan Hedgren, Bangårdsgatan 10, 621 45 VISBY

Gotlands hembygdsförbund, Box 2038, 621 02 VISBY

Greta Ann-Charlotte Fellenius, Hagtornsvägen 12, 183 62 TÄBY

Erik Birger Belfrage, Hjortvägen 17, 178 00 EKERÖ

Anna Margareta Belfrage, Brålund 2, 161 41 BROMMA

Måns Fredrik Belfrage, Gubbkärrsbacken 33, 161 51 BROMMA

John Olof Artberg, Snoilskyvägen 38, 4 tr, 112 54 STOCKHOLM

Paul Rickard Alexander Lamby, Torgårdsvägen 5, 182 63 DJURSHOLM

Bertil Björklund, Äppelviksvägen 26, 161 36 BROMMA

Inger Maria Fränne, Ungdomsvägen 14, 183 65 TÄBY

Eva Charlotta Hollström Vass, Norra Kyrkogatan 13, 621 55 VISBY